neq dissimulās qd alieno ipendit et ignoto. Nos aūt
miseri et miserabiles cū in uicio dū adhuc alienos
nos estimamq timorati sanis. sanis deuoti et humiles
inuenim. tā facile postmodū obliuiscim qz gratuitū
sit qd ꝑ acceperiq. et ꝑsumētes nō bn̄ qi de familiari
tate dei. nequaqꝫ aduertimq qz meam audire. qm
inimici dni domestici eiq. Tanto em̄ facilius nūc
offendiq eū. qnto ea gnīq que a nobis committunt
indicāda noueriq ēē. ait legaq. Quī si inimicq meq
maledixisset m. sustinuissē vtiqz. Obsecro itaqz fres
mei humiliem magis ac magis sub potenti manu
dei. et ab hoc tā maxīo tā nequissīo vicio igratitudis
longe fieri studeaq. vt tota deuocione i graꝝ actione
vsantes. mereamur nobis graꝝ dei mri q sola pt saluaē
aīas nras. Nec vbo tm̄ vel ligua s; ope et vitate
exhibeaq nos gratos. qz graꝝ actionē magꝰ qz dicti
onē a nobis exigit dator graꝝ dn̄s ds nr̄. qui est
bndctus in secla Amē. **Sermo bti augꝰ de custodia**
Silenciū fres mei kmi iter cetā **ligue ꝫ silēcio**
nobis sūme in hēmo necariū ē. Omē em̄
qd nō edificat in piculū vertit dicēciū et
audienciū. Ligua nra sensū sequat et rōnem nō
volūtatē. Nō em̄ tm̄ debemq oculos seruaē clausos.
s; et liguas infra dentes seruaē illesas. Sermo
em̄ vanq vane 9sciēcie index ē. Qualis eñ es tales
sermones loqris. talis et mēs 9pbat. Oqles fueris
in factis si talis 9pbaris in vbis. Stultus em̄ valde
ē qui nō pus vba ducit ad limā rōnis. qm educat

ad liguā ocios. Qualis ē hō ī mēte talē vbositas
depingit in ore. Vbositas adulat hoiez ī simulatore
huāne nē dignitatē deponit; honores sibi rapit
inimicos ifinitos sibi acqrit. Inflāmat deniqȝ ligue vbo
mobilitas in adolescētia ad iocosa. in virili etate ad
fraudulēta. s; in senili etate ad detractoria. Restringēda
est igit hec pua faulla ne ī magnā vertat flāmā
surculus ne crescat ī siluā. gutta ne crescat in fonte
Maius deniqȝ ē fres liguā refrenae q̄ȝ cape ciuitatē
quia isultat extrīus. s; et illud iterius. Hic sumūt arma
cōn̄ teipm̄. s; ibi de alieno. Summa vēndia ē et deps
sa deiectio nō posse liguā refrenae et vile nō posse
ligaē mēbrū. Cum ligua egredi qrit motū pquirit
tu vō o mōche p tēpantiā rpaȝ refrena. appone ei
pessulū rōnis. circūda eā maturitate discrecionis.
O lingua tu piculū iminēs tu luctū pducis. discordia
sepe spargis. pdicionē pagis. venenū detractionis
paras. et ad ifernū qui credūt tibi ducis. O mōche
cognosce liguā neqā et fuge eā. despice eā cfūde eā
si potes. Sȝ volo te insuescē linguā tuā bene loqui
da ei mōderatū motū. Preciosa em̄ ligua nō nouit
nisi vba diuina semp̄ cōstrue. Os qȝ sācti os est vnde
semp̄ celestia eloqa erūpūt. O monache cōsidera te
redditurū rōnē de oī vbo ocioso. et tanto maiorē
qn̄to mingȝ mūdo es obligatȝ. Nō em̄ in foro sed in
cella hitare debes. nō familiā. s; familiarū aīas
orōne pascē debes. Non ē igit nēte tibi multū loqui
nec inter hoies cōusari nec mercācias ptractare

vt viuas. nā mercanciā in mōcho vſurā occultā eſtia
mus. Ama igit° o mōche ſolitudinē fuge multitudinē
ne ꝯphendaris in v̄bo ne ꝯfundaris in facto. Et ſi it
rogatus fuis meliꝰ ē ad ſingula breuit̄ q̄ꝫ diuꝰ imo
rando v̄ba curioſa ꝓlixiꝰ extendē. Verboſitas eni q̄d
aliud ē q̄m ſemen q̄d fructū nō facit. O verboſe eru
beſce et ꝯſidera tuā grandē miſeriā. Quid ei aliud
es q̄m ſal īfatuatū q̄d ad nullū valet cōdimetū. Vē
infructiferus et īfructiferos facis q̄ te libēt' audiūt.
O verboſe mendax raro vitatē dicē voluiſti. O
eloquax cognoſce teipm. nā loqui nūq̄ erubeſcis.
nec ꝯſideras q̄d ſed q̄ntū dicē poſſis. nō menſuras
v̄boꝝ ſūmas. ſꝫ tm̄ vt ſacieris. O verboſe erubeſce
q̄a oīno ꝯgnoſcis q̄d agis. Nā tua cōdicio eſt occulta
maīfeſtaē nota ī ꝯuentibꝫ p̄dicaē. Sꝫ ſi neſcis ſop
nias īaudita. fingis ſcire q̄d neſcis. vt libēt' audiaris
a cūctis. O artifex mēdacioꝝ. o faber fabularū lege
q̄d debes. q̄ vir liguoſus nō diget' nec diliget' in tra
ꝓmiſſiōis. O mōche et tu libent' attendas. Nā q̄
nō refrenat liguā ſuā huiꝰ vana ē religio. q̄ non
cuſtodit liguā ſuā nō ē mōchus. Qui āt moderat'
liguā ſuā prudētiſſimꝰ ē. Eya g° frēs amate ſilē
ciū ponite cuſtodiā ori v̄ro. Eſtote ſolitarij vt ſitis anglis
ſociati. Eſtote ruſtici vt ſitis ciues ſcōꝝ et domeſtici dei
veraces. Eſtote muti vt ſitis loquaces. loquamini deo vt
ſitis veraces. ꝯtēplamini in h̄emo vt ꝯtēplabimini a ſcīs
in celo. Eleuate capita v̄ra vt eleuemini corde. Extē

vite brachia vt extendamꝰ toto corpe volantes in
celū. Ad qđ pducat nos xpus dſ nr̄. amen. Sermo
Apl'us. eiuſdē de ocioſitate vitanda.
Apetrus fr̄es dilc̄ſſimi de nr̄a ſalute ſollicitꝰ
nos dulcit' āmonet et ad vigilandū nos exhortatꝰ
inter cetera dicēs. Vigilate fr̄es qꝛ adūſarius vr̄
dyabolꝰ circuiēs q̄rit quē deuoret cui reſiſtē debeꝰ
p fidē. ſꝫ fides q̄rit oīonē. oīo āt optat prudenciā
Quid gᵒ niſi qꝛ prudētes ſimꝰ in fide fundati. et
vigilesꝰ in oīonibꝫ. Quare ī vigilijs fr̄es ſp orare
debeꝰ. niſi qꝛ ſi nō vigilauiꝰ et ocioſi pmāſerimꝰ
qđ aliud q̄ꝫ tepidi ī hac ſolitudīe appebimꝰ. Et ſi
tepidi fueriꝰ icipiet nos euomē ſaluator de ore
ſuo. de ꝯſorcio ſuo. de plebe ſua ſcā. eo qꝛ nec calidi
nec frigidi ſumꝰ. Vigilate igit' fr̄es. ocioſitatē de
ponētes in cunctis. Quid enī ociū eſt niſi viui hoīs
ſepultura. vt ait paganꝰ ille ſaſſium apli amicꝰ cariſ
ſimꝰ. Pocioſitatē fr̄es kmi rigorē ſcē ſolitarie reli
gionis faſtidimꝰ. P hāc ſepe hēmū tēptamꝰ exire
p hāc attendimꝰ frequēt' ad luxuriā. P hāc aīamꝰ
ad ſupbiā. p hāc ducimꝰ ad mūdi glaꝫ. p hāc tēp
tamꝰ delicate paſci. p hāc ſuffocamꝰ pcioſe veſtiri
P hāc ad ſupfluā dormitionē trahimꝰ. p hāc v̄ba
ſcłaria ducimꝰ libent' audiē. Hec ē illa ocioſitas
peſſima q̄ frequēt' ſcōꝝ ꝯuētus deſtruxit. pariēs
in eis luxuriā. nutriēs in eis gulā. ſeminās īter
eos zizamā. generās īter eos hoīcidia et oīa q̄

ſūt opa carnis. Nuq̄d q̄s civis celoꝝ erit qui ociositatē
amauit? Ergo frē q̄ in hēmo habitas ſi vis pfcus ēē
fuge ociositatē. qr in ſeruis dei nil peius īuenitur
Surge g° q̄ dormis o rusticane mi care. ſurge tu q̄
in hēmo hītas ſi clauſos oculos mētis hēs. ſurge tu
q̄ nec ad alta ūtutū oculos mētis ptendis. nec ad
videndū q̄ nccaria tibi ſūt oculos mētis apire va
les. fugite ociū et ſp aliq̄d facē memētote frēs. ſp
vos occupatos ēē deſidero. vt brauiū ſalutis p grāz
ſuſcipe meāmi. Hāc fugē cupiēs mōchoꝝ ſcūs pr
anthonius. clamauit ad dnm̄ in hēmo et dixit. O
ſamaritane ds meus. o aīaꝝ et corpm vere custos
suscita ī me grāz tuā. īfunde ſeruo tuo miaz tuā
vt ī hēmo collocamus. ī tuo ɔſpcū ociosus nō maneā
Et audiuit anthonius. Anthoni cupis deo placē ora
et dū orac nō potis manibꝫ labora. Sp aliq̄d facito
fac q̄d in te ē age q̄d potes et nō deficiet tibi auxiliu
de ſco. Cur g° diffidis o mōche? Nūquid idē deus ē?
Nūq̄d etiā p te crucifixus ē? Age g° q̄d bonū ē. fuge
ociū q̄d mors ē. Api oculos mētis et corpis. videbisq̄
ſingulas creaturas ad officia ſingula deputatas. Ecce
em̄ sol cursū ām pficit. luna etiā mēſurnis viciſſim
dmibꝫ discurrit et cetere ſtelle. oīa em̄ ſibi depu
tata ꝛ officia exercent ſine qete. Nuq̄d etiā et aīalia
bruta ad ſue nature īdustriā ocia fugiūt. Nuquid
et ſp laborāt. vt ɔſeruēt in eſſe? Nuq̄d ī ſuis neceſ
ſitatibꝫ deficē et pigreſcē ea videmus? Abſit. Oia
hoī obediētia ſūt. oīa agūt q̄ agē debēt. Solus

em̄ miſer hō̄ accidia ſoporatus accidia pſeuerat
a ſuo officio frequēt͛ recedit dei ymaginē in ſe de
turpās Erubeſce o xp̄iane et abſcōde te a facie
ſaluatoꝛis tui. qm̄ iumētis īſipiētioꝛ et formicis.
hodie ſtr̄us ēē ſṗbaris. Vade em̄ ad formicā̄ et
ꝯſidera ſenitas eiꝰ. diſce ab ea miſer qui capite
eleuato pambulas. et ſup aſtra celoꝝ iā aſcendē
credas. Cōſidera ſenitas eiꝰ. q̄ cū̄ pceptoꝛē nō
habeat tamq̄ de ſalute ſua ſollicita in eſtate grana
colligē nō deſiſtit quibꝫ viuē poſſit ī hyeme. hō
em̄ ſoli ſtlāres hoꝛ attendē debēt. ſꝫ et nos q̄ dei
grā in hēmo ſumꝰ. et ī hac vaſta ſolitudīe habi
tamꝰ. formicaꝝ cōdicōēs attendē debeꝰ et eas
ſuo opē imitari. laboraē em̄ ſine ītmiſſione de
bemꝰ vt fructū̄ bonoꝝ opm accipiamꝰ in eſtate
pn̄tis vite tā magſtice et glōſe. vt tpe hyemali
tpe frigoris et ꝯdicy nō fame pereaꝰ. ſꝫ bonis
actis onerati etnalit͛ reficiam͛ in patā. Erga
gº frēs mei dilcı̄ſſimi cōna mea et gaudiū̄ qd
eſtis oēm ociositatē expellite. ſꝫ aliqd boni fa
cite. et quē tedet oraē pſallē nō deſiſtat. et quē
oraē vel pſallē tedet manibꝫ laboraē nō diffe
rat. cogitātes qꝛ q̄ diu dauid ſe exitauit ī milicia
nō īſultauit ſibi luxuria. ſꝫ poſtq̄ ī domo ocioſꝰ
remāſit laborauit adulterio et ꝯmiſit homicidiū
Sāpſon dū cū̄ philiſteis pugnauit nō potuit

capti ab hostibz. ſʒ postq̄ dormiuit in ſinu femīe
et ociose cū ea remāſit. mox capit᷑ et cecatur ab
hostibz. Salomon dū occupat⁹ ēēt in edificacōe tēpli
nō ſenſit luxuriā. ſʒ recedēs ab ope ꝯſenſit īſultu
luxurie et ꝑſuaſiōes fe̅ia īſtigante ydola adorauit in
thalamo vitulū aureatū. Vigilate g° frēs mei vigi
late et nolite deſicē. qꝛ nec ſācciores dauid nec for
ciores ſāpſone nec ſapiēciores ſalomone vos ēē cog
noſco. Deponatis oēm accidiā q̄ ſermone inutilē
reddit. bonis oibz vos ꝓuat. v̄tutū veſtimēto vos
expoliat. O frēs mei honeſto vos ope ſꝑ occupatos
ēē deſidero. et qd̕ ꝑdidiſtis in ſc̄lo ꝑ ips̄ ꝑn̄tū reci
piatis laborando in hēmo ī futuro. Et ſi aliq̄ ſūt
ex vobis q̄ ꝑ ānos octogīta et ampli⁹ ſūt ſcīſſime
in hēmo ꝯſūſati iugo ſc̄e obie pauptatis et caſtitatis
decorati. iā gaudeāt expectantes btām ſpem et
aduentū dn̄i. Iſti em̄ vt videm⁹ q̄ ampli⁹ ieiuniis
oracionibz et opibz moſtrīs īſiſtē nō ꝑnt fecerūt eni
dū potuerūt. ꝓptea ſilioli mei ſi mō nō faciūt ea
q̄ facē ꝯſueuerāt. nō ſit vobis moleſtū ſi quieſcūt
nō mireminī ſi venerant᷑ a me vt pātes. nō triſte
mīi qꝛ ipi digni ſūt. Nō em̄ dolē debetis. qꝛ caritas
nō cogitat malū. ſʒ gaudet de bono. Ideo volum⁹
et in xpi noīe ordinam⁹. vt et ipi q̄ centū annoꝝ
et ampli⁹ ſūt pr̄i nr̄ ſedendo in loculo dicāt et dili
gent᷑ ſine murmure eis ſeruat᷑. vt et ipi pro

95

ĩterredāt in celis quorum habitaculū iā ibi ē. Quā nobis obtinē faciat ille qui ē bn̄dc̄us in secula Amen

Sermo eiusdē ad frēs suos de cōmēdacōe pseuerācie

Fratres mei sicut ait aplus nō pt cōnari nisi qui legittime certauit. Nullus igit̄ legittīe certat nisi qui ī cāpo vsqz ad finē certat. Et si certat vsqz ad finē legittīe certat ideo merito cōnatur. Nō est igit̄ magnū bonū īchoare qd̄ bonū ē sed cōsumare hoc solū pfcm̄. Multi eñ magna aggrediūt̄ sz deficiūt ī via. Multi exeūt in desertū sed pauci puenīūt ad trā pmissiōis. O frēs mei dilcīssimi nō tedeat vos cepisse magna nec fastidiat tenē īchoata. scientes qz pseuerācia informat meritū colorat boni ppositū. mali renūnat appetitū. victricē coronat. Pugnātē ducit ad brauiū. cōducit victores ad portū. Hec ē tunica talaris scī ioseph vsqz ad finē cōtingēs. Hec ē tunica sacdotalis vsqz ad pedes ptinēs. Hec ē cauda hostie quā tenem̄ reddē deo et offerre. Hec ē calcaneū bone opacōis qd̄ cōtra serpētis morsū debe9 obuiare. Hec ē virt9 que deū ligat. hec ē que oē bonū īformat. Hec ē pseuerācia qua laureant̄ mr̄es qua vgines coronāt̄ qua sacdotes illuiant̄ et sublimāt̄ cōfessores. Hec est vestis sine ruga tunica sine macula. bonitas sine malicia. O mōche q̄ bene īcepisti caue ne cadas. caue ne ad tps viresc̄as et in tpe afflictiōis marcescas. Caue insup ne feno cōpareris qd̄ nūc nascat̄

et statī marcescat. Laboremꝰ igit̄ fr̄es et laborātes
ꝑseueremꝰ. laboremꝰ vt ꝑseuerancā habeamus
laborēt mōchi oēs vt retineāt labores. v̄gines vt se
informēt. laborēt vidue vt in ip̄a ꝑseuerēt. Attendi
te fr̄es mei. nā dyabolus quāq̄ꝫ seruos dei ad bonū
īcitat et cōducit. vt de bono q̄uis eliciat malū. Con
tra huc dyaboli insultū valet sola ꝑseuerācia. vt
bono fine bona cōcludant̄ īicia. ne pn̄cipiū medio.
mediū ne discrepet ī fine. Bonū em̄ īchoare et
malo fine cōcludē q̄d aliud ē q̄m mōstruosas res cōficē.
Illa em̄ actio q̄i chimera ē q̄ īiciū h̄ꝫ a rōne. sꝫ finē
a sensualitate. Cū em̄ sic agit̄. hūano capiti ceruī
cē pictor equinā iūgit et sic induat infructuosas
plumas. Caue g°o mōche ne actio tua monstrū
pariat. Enormis em̄ erit fetus vētris si capiti nō
respondit finis correspōdeat. Cuidā em̄ habēt
īiciū bonū quoꝝ vita mōstrū pariat. Cuidā h̄nt
īiciū bonū quoꝝ vita mōstrū mirabile q̄si hōis
caput p̄tendēs. O mōche q̄d tibi ꝓdest bonū īcho
are et nō finē cōcludē. Si bonū virtutis amictū
amittis magnū dāpnū īcurris et grāde suppli
ciū ꝓmēris. O q̄ꝫ melius tibi fuissꝫ viā vitatꝫ nō
agnoscē q̄ꝫ post agnitā retro ire. P̄ īcōstancia o
mōche leuis reputaris. apostasiā cuīda īcurris
mēns stabilitatē postponis. O hō attende n̄ ꝑse
uerans moriaris. Igit̄ si īcepisti edificarē ꝑfice

ſi nō incepiſti īcipe. Si obtuliſti florē iuuētutis tue
dyabolo ſaltē ferē ſenectutis tue īmolaē nō differas
xp̄o. Ipſe enī miſericors ē et recipiet te libent' et dabit
tibi ſtolā et ānulū ī manu tua et calciamētū ī pedibȝ
tuis. Tūc īueterate olim diebȝ malis renouabit' vt
aquile iuuētus tua durās in etnū. Incipite g° frēs mei
et pſeuerate reducētes vobis ad memoriā a quāto
tpe receſſit iudas quō feruēter bene agē cepit ligua
vobis exp̄mē nullatenꝰ poſſem. quō tn̄ pſeuerauit
bn̄ ſcitis. Ecce enī ſalomon p īcōſtāciā cecidit. ſic et
ſaul ſic et multi aliȷ. qꝛ multoꝝ īcipe fuit. ſȝ pſeuerā
dorū paucus ē nūꝰ. Cauete g° frēs quō caute ambu
letis. cōſiderātes qꝛ ſi qs ſe exiſtimat ſtare caueat ne
cadat. Felix g° ē qui bn̄ faciendo pſeuerat vſqȝ ad
finē. Qd donū pſtet nobis ille qui p nobis mori
dignatus ē Amē.

Sermo de ſcā monica mrē ſācti augustini

Monica mr̄ ſcī augꝰ cuiꝰ hiſtoria
trahit' ex ſmā ſcī augꝰ ex nono cōfeſſionū
et ex duabȝ ep̄lis quas ſcūs augꝰ ſcripſit ſue ſorori
ppetue vgini. Hortor te inquit augꝰ dilcā ſpōſa xp̄i
vt deo ſtudeas in oībȝ placē. ſicut et carā matrē no
uiſtis pfeciſſe. Nā dū eēt puella ad eccīaȝ fugiebat
diu ī angulo pmanēs. et vginales orōnes ad xp̄m
fundebat. Dū āt domū tarde rediret ab auia ſua
verberabat' eo qꝛ extra domū ſine pediſſequa p
ceſſiſſet. et totū ipſa puella pacient' portabat. In
tota āt puericia ſua nūqȝ cū puellis ludentibȝ ſe
miſcuit. ſed frequēt' in nocte adhuc in puericia